

Asia: VN/20177/2021

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi brexit-mukautusvarauksen kansallisesta toimeenpanosta ja siihen liittyviksi laeiksi ja väliaikaiseksi laiksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

25.4.2022/Drno 23/MTK

Asia: TEM Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi brexit-mukautusvarauksen kansallisesta toimeenpanosta ja siihen liittyviksi laeiksi ja väliaikaiseksi laiksi

Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK kiittää mahdollisuudesta kommentoida TEMin valmistelemaa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi brexit-mukautusvarauksen kansallisesta toimeenpanosta ja siihen liittyviksi laeiksi ja väliaikaiseksi laiksi saamastaan kuulemiskutsusta ja mahdollisuudesta lausua EU:n kestävän rahoituksen taksonomian ilmastoa koskevasta delegoidusta säädöksestä.

Brexit-mukautusvarauksen tarkoitus ei ole Suomessa tukea brexitin aiheuttamisen lisäkustannusten vaikutuksia MTK:n jäsenten päätoimialoja maa- ja metsätaloudessa. Luonnoksessa mainittu Irlanti käyttää merkittävän osan mukautumisvarauksesta myös elintarvikesektorin tarpeisiin. Irlantilaisten elintarvikesektori on ollut pitkälle integroitunut brittimarkkinoihin. Jos ratkaisu olisi ollut muu kuin nollatulliratkaisu, irlantilaisten ongelmat olisivat olleet kertaluokkaa suurempia.

Valtaosa haitoista aiheutuu brittien siirtymisestä EU:n sisämarkkinoiden ulkopuolelle. Käytännössä tämä merkitsee monelle perinteisillä sisämarkkinoilla toimineelle yritykselle uutta toimintakenttää EU:n ulkopuolelle suuntautuvan viennin harjoittajana. Sisämarkkinoilla kynnys Suomen ulkopuolelle

suuntautuvaan on matala, jolloin brittimarkkinoillakin toimineita pienyrityksiä on merkittävä määrä. Tyypillisimmillään esimerkiksi pienet sahat ovat vieneet tuotantoaan Brittein saarille. MTK:n kaippaa hallituksen esityksessä analyysiä pienyritysten mahdollisuuteen hyödyntää mukautusvarauksen luomia mahdollisuuksia.

Mukautusvarauksen tavoite on tukea vain brexit-vaikutuksia erikseen esimerkiksi koronan tai Venäjän hyökkäyssodan vaikutuksista, muutosten brexit-riippuvuuden todentaminen voi muodostua merkittäväksi haasteeksi potentiaalisille hakijoille. Tyypillisesti monissa vaikutusarvioissa on pohdittu EU:n neuvottelemien kauppasopimusten vaikutusta, kun lähes 60 miljoonaa kuluttajaa poistui sisämarkkinoilta. Suorien ja epäsuorien markkinavaikutusten todentaminen on siis lähes mahdotonta.

Luonnoksessa viitataan ”ei merkittävää haittaa” -periaatteeseen. EU-tasolla suurin osa DNSH-viitteistä kohdistuu taksonomia-lainsäädäntöön ja sen perusteella annettuun delegoituun säädökseen. Lainsäädännöllinen viittaaminen taksonomiaa ei ole tässä yhteydessä perusteltua. Jos käytetään ”ei merkittävää haittaa” -periaatetta ehtona, on sen määrittely myös kerrottava erikseen.

MAA- JA METSÄTALOUSTUOTTAJAIN KESKUSLIITTO MTK R.Y.

Wallin Jyrki
Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry

Ruippo Juha
Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry